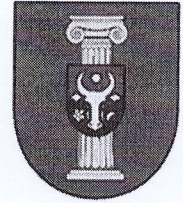

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

Nr.95/20

mun. Chișinău

03 martie 2022

Inspector de integritate superior al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Victor Rența, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui **Afanasii Cuțari**, născut la [REDACTED], IDNP [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], primar al s. Copanca rl Căușeni, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 08 decembrie 2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea din oficiu nr. 04/1265 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Afanasii Cuțari, primar s. Copanca rl Căușeni (în continuare – primar), care la aceeași dată, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dl Afanasii Cuțari, primar, ar fi încălcat regimul juridic al conflictelor de interese nimind-o în funcția de director interimar al Grădiniței „Izvoraș” din s. Copanca pe fiica sa, dna [REDACTED].

La 16 decembrie 2021, conform procesului verbal de inițiere a controlului nr.1252/20, în temeiul prevederilor art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dlui Afanasii Cuțari, primar, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-20/7417 din 17 decembrie 2021, dl Afanasii Cuțari a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform răspunsului Comisiei Electorale Centrale, înregistrat în cadrul Autorității la 27 decembrie 2021 cu nr. de intrare 12521 (solicitarea de informații a inspectorului de integritate nr.04-20/7415 din 17.12.2021), s-a constatat că dl Afanasii Cuțari deține consecutiv două mandate de primar al satului Copanca raionul Căușeni, fiind ales în această calitate în cadrul alegerilor locale generale din 14 iunie 2015 și 20 octombrie 2019, iar mandatele i-au fost validate prin hotărârile Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 26 iunie 2015 și 5 noiembrie 2019.

Astfel, dl Afanasii Cuțari, deținând o funcție de demnitate publică prevăzută în anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (*primar*), *deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale* conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Potrivit solicitării de informații de la Primăria s. Copanca rl Căușeni nr. 04-20/7416 din 17.12.2021 și conform răspunsului înregistrat în cadrul Autorității nr.12560 din 28.12.2021 s-a constatat că dna [REDACTED] a fost angajată în funcția de director interimar al Grădiniței „Izvoaraș” conform Dispoziției nr.78P din 06.11.2020 cu privire la eliberarea din funcție, de către viceprimarul s. Copanca, dl [REDACTED]. Totodată, conform aceluiași răspuns s-a constatat că dl Afanasii Cuțari, exercitând mandatul de primar, a emis acte administrative, în privința dnei [REDACTED], după cum urmează:

- Dispoziția nr.89P din 03.12.2020, cu privire la modificarea dispoziției nr. 78P din 06.11.2020;
- Dispoziția nr.19-P din 13.05.2021, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
- Dispoziția nr.67-P din 01.12.2021, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță.

Urmare accesării Registrului de stat al populației (extras nr. 1313407305 din 15.02.2022 și nr. 1282489583 din 16.12.2021) în scopul constatării relației de rudenie dintre dl Afanasii Cuțari (născut la data de [REDACTED], IDNP [REDACTED]) și dna [REDACTED] (născut la data de [REDACTED], IDNP [REDACTED]) s-a constatat, potrivit extraselor din Registrul de stat al populației, fața de dl Afanasii Cuțari, dna [REDACTED] este fiică.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;*

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.*

În conformitate cu art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Afanasii Cuțari deținând mandatul de, primar, *era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).*

Potrivit răspunsului persoanei responsabile de evidența Registrului declarațiilor privind conflictele de interese, precum și de soluționarea conflictelor de interese reale declarate de către

subiecții vizați în art.12 alin. (7) Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, din cadrul Autoritatea Națională de Integritate, *confirmă lipsa înscrisurilor în Registrul în privința dlui Afanasii Cuțari.*

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).*

Potrivit art. 14 alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Conform art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana subiectului controlului, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.*

Potrivit art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin. (3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor eligibile, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.*

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate concluzionează că dl Afanasii Cuțari deținând mandatul de primar, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- neinformarea în conformitate cu art. art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

- nesoluționarea în conformitate cu art. 14 alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictului de interese real, prin emiterea actelor administrative, în privința dnei [REDACTED] (fiica), după cum urmează:

- Dispoziția nr.89P din 03.12.2020, cu privire la modificarea dispoziției nr. 78P din 06.11.2020;

- Dispoziția nr.19-P din 13.05.2021, cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;

- Dispoziția nr.67-P din 01.12.2021, cu privire la stabilirea sporului pentru

performanță.

Potrivit art. 38 alin (1) lit. a) Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că, persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

În conformitate cu prevederile art. 39 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Subsidiar, conform prevederilor art. 39 alin. (2) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

Deasemenea, conform art. 39 alin. (5) la aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Conform celor stabilite în cadrul controlului, prin inacțiunile sale subiectul declarării a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, admitând nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese în termenul legal, totuși la caz nu au fost întrunite toate criteriile de individualizare enumerate în conținutul art. 39 alin. (2) și art. 39 alin. (5) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, pentru a solicita eliberarea din funcție a subiectului declarării și aplica interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În circumstanțele examinate care vizează faptele admise de dl Afanasii Cuțari, acesta a manifestat o vădită neglijență, prin omiterea luării precauțiilor/măsurilor cerute de îndeplinirea unei obligații legale, fără a fi în prezența unei intenții directe. Subsecvent, la caz natura abaterii ține de admiterea conflictelor de interese, nesoluționarea și nedeclararea acestora în termen.

În continuare, reieșind din informația consultată prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „E-Integritate”, se atestă că subiectul declarării vizat nu a avut abateri similare anterior pe domeniul de competență al Autorității Naționale de Integritate.

Succesiv, în circumstanțele de fapt elucidate, deși a fost afectat prestigiul și reputația organizației publice, dar și funcția de demnitate publică deținută, cu toate acestea nu au fost posibil de stabilit și estimat numărul de persoane afectate, mărimea prejudiciului material cauzat, or, abaterea a fost admisă la nivel local, fără a se răsfrânge la nivel național/internațional și asupra interesul public general.

În concluzie, pornind de la aceea că sarcina de apreciere și punere în balanță a criteriilor pre citate îi revine inspectorului de caz, ținând cont de principiul proporționalității prevăzut la art. 29 Cod administrativ, având în vedere natura abaterilor admise, categoria funcției în care au fost admise și faptul că subiectul nu a admis abateri similare anterior, inspectorul consideră rezonabil de a nu dispune la caz ambele măsuri, ori ultima nu trece testul de proporționalitate.

Astfel, exercitând dreptul discreționar conform scopului acordat de lege, conducându-se de prevederile art. 19, art. 35, art. 36, art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, inspectorul de integritate, –

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Afanasii Cuțari, primar al s. Copanca rl Căușeni, manifestată prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese apărute în exercitarea mandatului la emiterea actelor administrative în privința dnei [REDACTED] (fiica).

2. Se constată că dl Afanasii Cuțari, primar al s. Copanca rl Căușeni, a emis acte administrative în privința dnei [REDACTED], cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

3. Se asigură demararea procesului de aplicare în privința dlui Afanasii Cuțari, primar al s. Copanca rl Căușeni, a măsurii de constrângere prevăzute de Codul contravențional, pentru săvârșirea faptelor constatate la pct.1.

4. Se informează subiectul controlului cu prezentul act de constatare și despre dreptul de a-l contesta la Curtea de Apel Chișinău, str. Teilor 4, mun. Chișinău, în termen de 30 de zile de la emitere. În condițiile art. 36 alin. (1) din Legea 132/2016, actul de constatare poate fi contestat în același mod de către autorul sesizării.

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de Integritate**

Victor RENȚA